

Styret i SpareBank 1 SR-Bank ASA
Postboks 250
4068 STAVANGER

VÅR REFERANSE
19/4705

DERES REFERANSE

DATO
10.12.2019

Merknader - endelig rapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i SpareBank 1 SR-Bank ASA ("banken") 13. juni 2019. Hovedformålet med tilsynet var å vurdere bankens styrings- og kontrollsystemer samt risikoeksponeringen innen markeds- og likviditetsområdet.

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 15. august 2019 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 1. november 2019.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ - MARKEDSRISIKO

Aksjer

Obligasjoner

Valuta

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL – MARKEDSRISIKO

Organisering

I den foreløpige rapporten ba Finanstilsynet styret kommentere risikoen for frafall av nøkkelpersonell, både i første og andre forsvarslinje, og eventuelle risikoreduserende tiltak.

Styrets viser i sitt svar til at konsernet har ytterligere to personer tilknyttet markeds- og likviditetsrisikoområdet utover dedikert risk manager. Finanstilsynet merker seg fra styrets svar at det gjennomføres bred kompetansedeling innen risikostyringsenheten samtidig som rutiner og prosedyrer er tilfredsstillende dokumentert.

Styring og kontroll

I den foreløpige rapporten kommenterte Finanstilsynet at SR-Boligkreditt sine posisjoner avdekkes mot banken som deretter vurderer hvorvidt den vil ha åpne posisjoner eller ikke. Finanstilsynet uttalte at det forutsetter at konsernet har god styring og kontroll over slike posisjoner, herunder fremtidig risiko som følge av avvikende forfallstidspunkt på valuta-swapper og valutaeksponeringen som skal sikres.

Finanstilsynet vil likevel bemerke at banken gjennom å operere med valutaswapkontrakter som er kortere enn løpetiden på finansieringen, er utsatt for valutarisiko ved rulling av valutaswapkontraktene og at denne er høyere jo større avvik det er mellom løpetiden på finansieringen og løpetiden på valutaswapkontrakten. Styret bør ta stilling til hvor store avvik det kan være mellom løpetiden på finansieringen og løpetiden på valutasikringen.

I den foreløpige rapporten reiste Finanstilsynet spørsmål om styret får tilstrekkelig informasjon til å følge opp risikoen i SR-Markets. Videre ble styret bedt om å kommentere hvordan banken sikrer at den operasjonelle risikoen innenfor markedsrisikoområdet er akseptabel og innenfor styrets operasjonelle risikotoleranse.

I styrets svar på den foreløpige rapporten vektlegges at risk manager for markeds- og likviditetsrisiko månedlig utarbeider en rapport til styret som viser etterlevelse av styrefastsatte markedsrisikorammer. Videre viser styret til at den kvartalsvise risikorapporten viser om det har oppstått endringer i eksponering mot operasjonell risiko dersom denne ikke er innenfor styrets vedtatte risikovilje. Finanstilsynet merker seg at styret kvartalsvis mottar oversikt over uønskede hendelser i konsernet, inkludert SR-Bank Markets. Styret vektlegger også at det utarbeides årsrapport for risikoprofil, styring og etterlevelse i verdipapirforetaket. Finanstilsynet noterer at styret anser at nevnte rapporteringer gir styret tilstrekkelig informasjon til å følge opp risikoen i SR-Bank Markets.

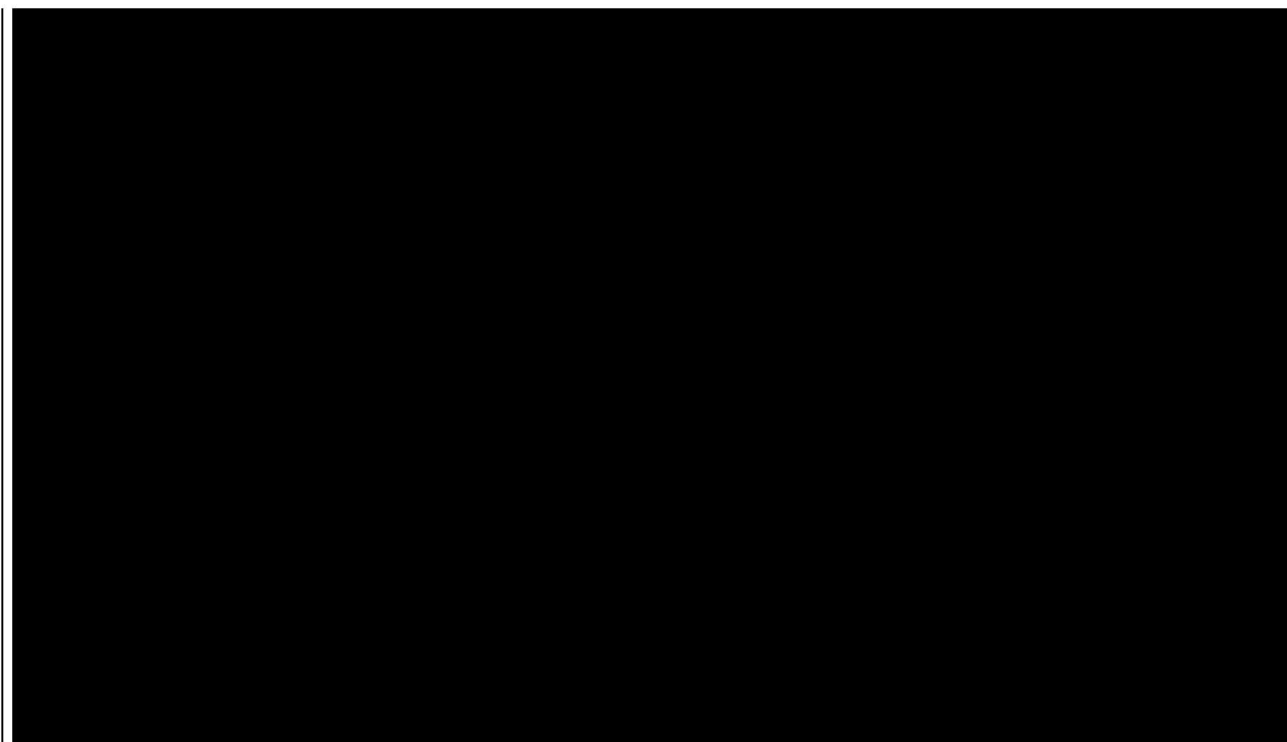
Rammer

I den foreløpige rapporten reiste Finanstilsynet spørsmål om styrets vurdering av valgt risikomål for markedsrisiko, nemlig Value at Risk (VaR). Det ble vist til at VaR har visse svakheter og derfor bør suppleres med sensitivitetsanalyser/stresstester.

Styret viser i svar på foreløpig rapport til at banken benytter en egenutviklet VaR-modell for aksje-, rente- og valutarisiko, mens det for kvantifisering av uventede tap for obligasjonsporteføljen tas utgangspunkt i Finanstilsynets markedsrisikomodul vedrørende spreadrisiko. Styret viser dessuten til at i tillegg til kvantifisering av grenser for uventet tap, så har banken absolutte posisjonsgrenser tilknyttet aksje-, rente- og valutarisiko, dvs. at banken har to rammer på samme aktivitet.

Finanstilsynet noterer styrets vurdering av at dette vurderes tilfredsstillende for styring og kontroll av markedsrisiko i banken. Finanstilsynet vil likevel bemerke at det forventes at de nevnte målene suppleres med sensitivitetsanalyser og stresstester.

I den foreløpige rapporten uttalte Finanstilsynet at den vurderer rammen for egenhandel gjennom SR-Bank Markets som vid og at den derfor kan innebære høy risiko. Finanstilsynet reiste spørsmål om banken bør etablere handlingsregler for eksempelvis tidshorisont for investeringen og exit-strategier ved hendelser og/eller verdiendringer.

STYRING OG KONTROLL – LIKVIDITETSRISIKO

Styrefastsatte rammer og mål for likviditets- og finansieringsrisiko

I den foreløpige rapporten kommenterte Finanstilsynet bankens "Likviditetsrisikostrategi 2019", der det ble pekt på at det var utelatt enkelte parametere som eksempelvis forfallsstruktur og innskuddsrammer i tabellen over styringsparametere. Finanstilsynet merker seg styrets forsikring

om at det ved neste revisjon av likviditetsstrategien vil tydelig fremkomme henvisninger til nevnte styringsparametere.

I den foreløpige rapporten stilte Finanstilsynet spørsmål om inndelingen i "normalscenario" og "grense for vurdering av iverksettelse av tiltak" for hver styringsparameter er i tråd med hvordan styret ønsker at bankens oppfølging ved avvik fra normalscenarioet skal være. Finanstilsynet viste til at det kan argumenteres for at avvik fra normalsituasjonen umiddelbart bør foranledige "vurdering av iverksettelse av tiltak".

Styret gir i svar på den foreløpige rapporten uttrykk for at banken ved neste revisjon vil endre begrepsbruk i tråd med konsernets ICAAP/ILAAP. Finanstilsynet merker seg at "normalscenario" skal erstattes med risikovilje og "grense for vurdering av iverksettelse av tiltak" erstattes med risikoevne. Finanstilsynet legger til grunn at den periodiske rapporteringen til styret og ledelsen gir oversiktlige oppdateringer av status for både risikovilje og risikoevne.

Innskuddsdekning

I den foreløpige rapporten uttrykte Finanstilsynet forståelse for at banken grunnet sin størrelse har noe lavere innskuddsdekning enn banker generelt, og derav en betydelig høyere grad av markedsfinansiering. Finanstilsynet pekte på betydningen av å følge opp innskuddsdekningen og innskuddssammensetningen nøye. I tillegg til innskuddsdekningen som sådan gjelder dette de største innskyterne enkeltvis samt som andel av innskuddsmassen så vel som andelen innskudd dekket av sikringsfondet. I den foreløpige rapporten ba Finanstilsynet bankens styre om å vurdere en økning av grensen for iverksetting av tiltak for innskuddsdekningen.

Finansieringens langsiktighet

I den foreløpige rapporten understreket Finanstilsynet at en lav innskuddsdekning best kan forsvares dersom bankens markedsfinansiering er lang. Finanstilsynet ba styret vurdere om banken bør innføre et durasjonsmål for seniorobligasjoner.

I sitt svar på den foreløpige rapporten viser styret til at banken søker å ha lang og diversifisert finansiering, der måltallet er NSFR. Gitt at banken har rapportert NSFR-verdier godt over 100 prosent de siste tre årene, har ikke styret funnet det hensiktsmessig å innføre et eksplisitt durasjonsmål. I lys av at NSFR kun har en horisont på 12 måneder, anbefaler Finanstilsynet at styret foretar en revurdering av dette standpunktet og utarbeider et durasjonsmål.

Beredskapsplan/gjenopprettingsplan

I den foreløpige rapporten stilte Finanstilsynet spørsmål om likviditetsforskriftens krav til beredskapsplanens innhold er dekket i bankens gjenopprettingsplan. Finanstilsynet viste til brev av 28. juni d.å. om vurdering av gjenopprettingsplanen for 2019, der det ble påpekt at banken har kalibrert indikatorene LCR og NSFR på et nivå som er under 100 prosent (normen for NSFR).

I svar på den foreløpige rapporten understreker styret at det anser at innholdet i gjenopprettingsplanen tilfredsstillende det formelle kravet i likviditetsforskriften samt Finanstilsynets forventninger i "Modul for likviditetsrisiko". Finanstilsynet merker seg styrets kommentar om at for indikatorene LCR og NSFR har banken kalibrert nivået for risikovilje ("early warning") godt over 100 prosent, mens risikoevnen, dvs. nivået som innebærer en gjenopprettingsfase, er kalibrert til minimumsnivået for LCR og 100 prosent for NSFR.

Stresstester

I den foreløpige rapporten kommenterte Finanstilsynet bankens praktisering av stresstesting av konsernets likviditetssituasjon. Stresstesten gjennomføres minimum hvert kvartal, og rapporteres til balansestyringskomitéen. Bankens alvorligste stresstest, "stor krise i banken og markedet", også benevnt "LCR", følger i hovedsak LCR-avkortningene, men er mindre streng når det gjelder nivå 1- og 2-eiendeler. Til gjengjeld synes noen av innskuddspostene å være strengere behandlet, og ikke minst har stresstesten en lengre horisont enn LCRs 30 dager. Finanstilsynet pekte på at når benevnelsen "LCR" benyttes, synes det mest korrekt å forholde seg konsekvent til denne indikatorens avkortningssatser for tidsforløpet på 30 dager.

I svar på den foreløpige rapporten opplyser styret at LCR er benyttet for å indikere at stress-scenarioet representerer et alvorlig kombinert markeds- og bankspesifikt stress. Styret viste til at forutsetningene i stresstesten baseres på kombinasjon av erfaringsdata, ulike retningslinjer samt skjønn. Finanstilsynet merker seg styrets vurdering av at stresstesten er et tilfredsstillende verktøy for å forsikre seg om at rammer og faktisk eksponering er i tråd med konsernets risikotoleranse.

I den foreløpige rapporten noterte Finanstilsynet at Treasury gjør fremskrivninger av LCR med en horisont på 18 måneder, der resultatet rapporteres til balansestyringskomitéen. Finanstilsynet viste til at banken og SR-Boligkreditt AS også bør vurdere å måle hvor mange dager etter dag 30 det tar før banken bryter minstekravet for henholdsvis LCR-total og per signifikant valuta. Finanstilsynet mener slike vurderinger, samt analyser av hvilke poster i LCR som er mest kritiske for foretaket, gir nyttig belysning av foretakenes likviditetsutvikling.

I styrets svar på den foreløpige rapporten vises det til at banken foretar daglige fremskrivninger av LCR med en horisont på 18 måneder. Finanstilsynet merker seg at fremskrivningen også viser hvor mange dager etter dag 30 det tar før minstekravet brytes.

Kopi av dette brev bes sendt ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Gunnar Oppi
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.